

หน่วยที่

๓

การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

ความหมายและความสำคัญ ของการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

การอ่าน คือ กระบวนการรับสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยรับรู้ความหมายของสารผ่านตัวอักษรซึ่งเริ่มจากการรับรู้คำ การออกเสียงคำ การเข้าใจความหมายจากตัวอักษร ตีความ หรือมีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่อ่าน จากนั้นแปลความหมายออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน การทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่านขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นเครื่องมือหรือแนวทางหนึ่งของผู้ที่ต้องการประสบความสำเร็จในชีวิต เนื่องจากการอ่านเป็นการรับสารที่ทำให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก และส่งเสริมความรู้ ความคิด ประสบการณ์แก่ผู้อ่าน การอ่านจึงมีความสำคัญในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การอ่านทำให้เกิด
ความคิดสร้างสรรค์

การอ่านมีประโยชน์ต่อ
การดำเนินชีวิตประจำวัน

การอ่านทำให้เกิด
ความเพลิดเพลิน
และความจรรโลงใจ

การอ่านทำให้เกิดความรอบรู้
และรู้รอบ

องค์ประกอบของการอ่าน

การอ่านเพื่อให้เกิดความเข้าใจและมีคุณภาพมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ ดังนี้

สาร

คือ ข้อความหรือเรื่องราวที่มีการเขียน หรือพิมพ์ หรือวาดอย่างชัดเจน อาจจะออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ นามบัตร ป้ายบอกทาง ฉลากติดสินค้า

ผู้อ่าน

คือ ผู้ที่ทำความเข้าใจสาร ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการรับรู้คำ ออกเสียงคำ หมายความว่าเข้าใจและตีความสาร

การรับรู้ความหมาย

คือ การทำความเข้าใจข้อความหรือนัยของสาร ผู้อ่านจะต้องมีความสามารถในการพิจารณาว่าผู้แต่งมีจุดประสงค์จะให้ความหมายใด ซึ่งผู้อ่านจะสามารถทำความเข้าใจได้ยากหรือง่ายต่างกันไป

การนำไปใช้

คือ การนำความรู้จากเรื่องที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่การนำไปใช้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่านของแต่ละบุคคล

กลับ

สารบัญ

ถัดไป

๖๗

หลักการอ่านสาร ลักษณะต่าง ๆ

หลักการอ่านสารสามารถจำแนกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

๑

การอ่านออกเสียง

คือ ผู้อ่านจะถ่ายทอดการรับรู้หรือความเข้าใจความหมายเรื่องที่อ่านออกเป็นเสียงให้ผู้อื่นฟัง การอ่านออกเสียงผู้อ่านจะต้องระมัดระวังการออกเสียงให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ทั้งการออกเสียงพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ การเว้นวรรคตอนการอ่านที่ถูกต้องเหมาะสม อีกทั้งผู้อ่านจะต้องสามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกด้วยน้ำเสียง สีหน้าท่าทาง และลีลาการอ่านที่เหมาะสม

๒

การอ่านในใจ

คือ ผู้อ่านจะทำความเข้าใจและเก็บใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน เป้าหมายของการอ่านในใจ คือ ตัวผู้อ่าน การอ่านในใจจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องอย่างรวดเร็ว เนื่องจากผู้อ่านไม่ได้ถ่ายทอดเป็นเสียงให้ผู้อื่นฟัง นอกจากนี้ การอ่านในใจยังถือเป็นการรับสารที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับการศึกษาความรู้ทุกสาขา

การอ่านในใจมีหลายประเภทตามจุดมุ่งหมายของ การอ่าน ดังนี้

การอ่านจับใจความสำคัญ

การอ่านเพื่อการวิเคราะห์

การอ่านตีความ

การอ่านเพื่อประเมินค่า

แนวทางการวิเคราะห์และประเมินค่า จากการอ่านสารต่าง ๆ

ทักษะการอ่านที่ดีจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้อ่านจึงควรจุดมุ่งหมาย
แน่ชัดว่าจะอ่านอะไร หรือต้องการได้อะไรจากการอ่าน ทว่าสารแต่ละประเภทมี
ลักษณะ รูปแบบ และจุดประสงค์ที่แตกต่างกัน ผู้อ่านจึงควรมีแนวทางการ
วิเคราะห์และประเมินค่าจากการอ่านสารประเภทต่าง ๆ เพื่อให้การอ่านมี
ประโยชน์ต่อความคิดและการดำเนินชีวิตมากที่สุด ดังนี้

ข่าว

สารคดี

บทความ

โฆษณา

บันเทิงคดี

วรรณกรรมท้องถิ่น

ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม
จากหนังสือเรียน วิชาภาษาไทยพื้นฐาน
หน้า ๘๐-๘๕

มารยาทในการอ่าน

- ๑ การอ่านออกเสียง เป็นสิ่งที่ควรอ่านเฉพาะกรณีที่ต้องอ่านให้ผู้อื่นฟังเท่านั้น การอ่านออกเสียงต้องเปล่งเสียงตั้งแต่พอดิ เพื่อไม่ให้รบกวนผู้อื่น อีกทั้งการอ่านออกเสียงควรอ่านให้ถูกต้องทั้งอักขรวิธีและการเว้นวรรคตอน
- ๒ หากต้องอ่านหนังสือร่วมกับผู้อื่น จะต้องไม่ทำให้ผู้อื่นเสียสมาธิในการอ่าน ทั้งการชะโงกหน้าไปอ่านหนังสือของผู้อื่น ไม่แกล้ง ไม่ชวนคุย ไม่ส่งเสียงดัง ตลอดจนจะต้องไม่ถือวิสาสะนำหนังสือของผู้อื่นมาอ่านโดยไม่ได้รับอนุญาต
- ๓ ไม่ควรอ่านงานเขียนที่เป็นเรื่องส่วนตัวของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต เช่น จดหมาย บันทึกส่วนตัว เอกสารลับต่าง ๆ เพราะเป็นพฤติกรรมที่ขาดมารยาทและไม่ให้เกียรติผู้อื่น
- ๔ ไม่เลือกอ่านหนังสือที่ผิดศีลธรรม หรือปลุกฝังความคิดไปในทางที่ผิด เนื่องจากเป็นการปลุกฝังค่านิยมที่ไม่พึงประสงค์แก่ผู้อ่าน

- ๕ การอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ควรอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยการพิจารณาเหตุผลและคุณค่าของเรื่องที่อ่าน ประกอบกับผู้อ่านควรใจกว้างและไม่มีอคติต่อเรื่องที่อ่าน เนื่องจากจะทำให้ผู้อ่านไม่ได้รับสาระความรู้จากการอ่านทั้งหมด
- ๖ ไม่ควรรับประทานอาหารหรือดื่มเครื่องดื่มระหว่างการอ่าน เพราะอาจทำให้หนังสือสกปรก
- ๗ ใช้หนังสือด้วยความระมัดระวัง ไม่พับ ฉีก ขีด เขียน เพราะหนังสือเป็นแหล่งความรู้ซึ่งสามารถแบ่งปันให้ผู้อื่นอ่านต่อได้
- ๘ การนำเสนอหาหรือข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งจากการอ่านหนังสือไปใช้ ควรมีการเขียนอ้างอิงให้ครบถ้วนและถูกต้อง

